

Offentlighedens Kritik og Kontrol som Mulighed ved de Krav, der stilles til Klarlægelse af det paatænkte Selskabs Formaal, dets Organisation, dets Love og dets kommende Bestyrelse. Det er alle Stiftelsesreglerne i Lovforslaget. Det har ogsaa i de tidligere Lovforslag været det Afsnit, man har lagt den største Vægt paa, og det er her ikke langt fra at være en Trediedel af samtlige Lovforslagets Paragraffer, som angaar Aktieselskabers Stiftelse. Og det maa meget billiges, at den højtærede Minister ligesom Kommissionerne har lagt stor Vægt paa denne Side af Sagen. Der er i den første Kommissions Fremstilling opregnet en Mængde Eksempler paa, hvorledes netop de største Anker har kunnet rejses over den Maade, hvorpaa Selskaber nu kan stiftes, og nævnt, at de største Misbrug — store efter vore Forhold — har fundet Sted dér. Det maa altsaa siges, at man her ikke bevæger sig paa et teoretisk Omraade, men i Virkeligheden ud fra praktisk foreliggende Tilfælde kan henvise til Nødvendigheden af saa vidt gaaende og saa omfattende og indgaaende Bestemmelser som dem, der her er foreslaaede. Hvad Kreditorernes Interesser angaar, varetages de ved betryggende Bestemmelser om Stiftelsen, ligesom de andre Interesser, det er klart; men de varetages ogsaa gennem en Aktielov ved en Række Bestemmelser om Selskabernes Opløsning, om deres Sammensmeltning og Konkurs, om Nedsættelse af Aktiekapitalen og endnu flere Bestemmelser.

Kortelig udtrykt har Lovforslaget netop nu, hvad vi her i Tinget har ønsket, det skulde have. Det har udførlige Bestemmelser om et Selskabs Oprettelse og om et Selskabs Igangsættelse, og saa har det Bestemmelser om et Selskabs Ophør og kun de nødvendigste Bestemmelser angaaende Selskabets Virksomhed, lidet indskrænkende den frie Bestemmelsesret. Det er Selskabets Fødsel, om man vil, og Selskabets Død, der behandles, men der er saa lidt som muligt angaaende Selskabers Liv; og det, mener vi, er den rigtige Vej at gaa, naar Talen er om en Aktielovgivning. Det vil nu altsaa blive dette høje Tings Opgave at undersøge, hvad det er, der er taget bort, og hvad der er blevet tilbage. Der kan naturligvis være Spørgsmaal om, hvorvidt der netop er truffet det rette i den Henseende. Men jeg tror, efter paa ny at have gjort mig bekendt med, hvad der er udtalt ved tidligere Lejligheder om denne Sag, og den Kritik, som er gjort gældende overfor tidligere Lovforslag, at turde sige, at vi nu har et godt tilrettelagt Grundlag for at arbejde videre

paa denne Sag, hvad jeg mener, vi ikke har haft de foregaaende Gange.

Forinden jeg slutter, vil jeg, da jeg mener at være ret bevandret i Forsikrings-spørgsmaalet, endnu gerne tilføje nogle Bemærkninger om Forsikringsselskabernes Forhold til denne Aktieselskabslov. Paa mange Steder i Lovforslaget har ved min Gennemlæsning den Tanke paatrængt sig mig, at Bestemmelserne passer daarligt paa Aktieselskaber af denne Art, og de adskiller sig jo ogsaa i høj Grad fra alle andre Aktieselskaber. For Livsforsikringsselskaber er der forlængst skabt en særlig Lovgivning, men andre Forsikringsselskaber henføres altsaa under nærværende Lov. Ser jeg nu f. Eks. paa § 47, som handler om Sammensmeltning mellem Aktieselskaber — jeg nævner dette rent eksempelvis, jeg kunde anføre mange andre Bestemmelser —, skal der ved anbefalet Brev til hver enkelt af disse Aktieselskabers Kreditorer sendes en ordret Gengivelse af den vedtagne Beslutning, og denne kan, saafremt nogen Kreditor inden 1 Maaned efter Anmeldelsen til Aktieselskabsregisteret nedlægger Indsigelse mod Overdragelsen eller Sammensmeltningen, ikke bringes til Udførelse, forinden han er fyldestgjort for sin Fordring, eller der af Aktieselskabet er stillet en af Kreditor godkendt eller efter Aktieselskabsregisterets Skøn passende Sikkerhed for Fordringen. Men naar dette skal overføres paa et Forsikringsselskab, vil jeg nok spørge, om ikke hele Bestemmelsen bliver illusorisk, thi at et Forsikringsselskabs Kreditorer skulde være dets forsikrede, har den højtærede Minister ganske sikkert ikke tænkt at ville gøre gældende. Et Forsikringsselskabs Kreditorer kan være dem, som har forfaldne Fordringer paa det, og dem kan man let tilfredsstille, men de Tusinder og atter Tusinder, som har forsikret i Selskabet under Hensyn til dets Midler og dets Stilling, dem kan man dog ikke spørge angaaende en Sammenslutning med et andet Selskab; følgelig passer den Bestemmelse slet ikke paa Forsikringsselskaberne. Det samme gælder § 26, som bestemmer, at naar Aktiekapitalen skal nedsættes, skal ogsaa Kreditorerne spørges. Dette finder jeg i og for sig overordentlig rigtigt; naar Kreditorerne har faaet Penge til gode hos et Aktieselskab, bør dette selvfølgelig ikke nedsætte sin Aktiekapital, uden at Kreditorerne har givet deres Samtykke eller er blevet tilfredsstillet, men hvis et Forsikringsselskab, som der var Tale om for et Par Aar siden, vil nedsætte sin Aktiekapital,